ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 04

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 04

അധമജഗതഃ സ്ഥിതിവർണനമ്

രാജോവാച

വിസ്മിതോഽസ്മി മഹാഭാഗ ശ്രുത്വാഖ്യാനം മഹാമതേ .

സംസാരോഽയം പാപരൂപഃ കഥം മുച്യേത ബന്ധനാത് .. 1 ..

കശ്യപസ്യാപി ദായാദസ്ത്രിലോകീവിഭവേ സതി .

കൃതവാനീദൃശം കർമ കോ ന കുര്യാജ്ജുഗുപ്സിതമ് .. 2 ..

ഗർഭേ പ്രവിശ്യ ബാലസ്യ ഹനനം ദാരുണം കില .

സേവാമിഷേണ മാതുശ്ച കൃത്വാ ശപഥമദ്ഭുതമ് .. 3 ..

ശാസ്താ ധർമസ്യ ഗോപ്താ ച ത്രിലോക്യാഃ പതിരപ്യുത .

കൃതവാനീദൃശം കർമ കോ ന കുര്യാദസാമ്പ്രതമ് .. 4 ..

പിതാമഹാ മേ സംഗ്രാമേ കുരുക്ഷേത്രേഽതിദാരുണമ് .

കൃതവന്തസ്തഥാശ്ചര്യം ദുഷ്ടം കർമ ജഗദ്ഗുരോ .. 5 ..

ഭീഷ്മോദ്രോണഃ കൃപഃ കർണോ ധർമാംശോഽപി യുധിഷ്ഠിരഃ .

സർവേ വിരുദ്ധധർമേണ വാസുദേവേന നോദിതാഃ .. 6 ..

അസാരതാം വിജാനന്തഃ സംസാരസ്യ സുമേധസഃ .

ദേവാംശാശ്ച കഥം ചക്രുർനിന്ദിതം ധർമതത്പരാഃ .. 7 ..

കാസ്ഥാ ധർമസ്യ വിപ്രേന്ദ്ര പ്രമാണം കിം വിനിശ്ചിതമ് .

ചലചിത്തോഽസ്മി സഞ്ജാതഃ ശ്രുത്വാ ചൈതത്കഥാനകമ് .. 8 ..

ആപ്തവാക്യം പ്രമാണം ചേദാപ്തഃ കഃ പരദേഹവാൻ .

പുരുഷോ വിഷയാസക്തോ രാഗീ ഭവതി സർവഥാ .. 9 ..

രാഗോ ദ്വേഷോ ഭവേന്നൂനമർഥനാശാദസംശയമ് .

ദ്വേഷാദസത്യവചനം വക്തവ്യം സ്വാർഥസിദ്ധയേ .. 10 ..

ജരാസന്ധവിഘാതാർഥം ഹരിണാ സത്ത്വമൂർതിനാ .

ഛലേന രചിതം രൂപം ബ്രാഹ്മണസ്യ വിജാനതാ .. 11 ..

തദാപ്തഃ കഃ പ്രമാണം കിം സത്ത്വമൂർതിരപീദൃശഃ .

അർജുനോഽപി തഥൈവാത്ര കാര്യേ യജ്ഞവിനിർമിതേ .. 12 ..

കീദൃശോഽയം കൃതോ യജ്ഞഃ കിമർഥം ശമവർജിതഃ .

പരലോകപദാർഥം വാ യശസേ വാന്യഥാ കില .. 13 ..

ധർമസ്യ പ്രഥമഃ പാദഃ സത്യമേതച്ഛ്രുതേർവചഃ .

ദ്വിതീയസ്തു തഥാ ശൗചം ദയാ പാദസ്തൃതീയകഃ .. 14 ..

ദാനം പാദശ്ചതുർഥശ്ച പുരാണജ്ഞാ വദന്തി വൈ .

തൈർവിഹീനഃ കഥം ധർമസ്തിഷ്ഠേദിഹ സുസമ്മതഃ .. 15 ..

ധർമഹീനം കൃതം കർമ കഥം തത്ഫലദം ഭവേത് .

ധർമേ സ്ഥിരാ മതിഃ ക്വാപി ന കസ്യാപി പ്രതീയതേ .. 16 ..

ഛലാർഥഞ്ച യദാ വിഷ്ണുർവാമനോഽഭൂജ്ജഗത്പ്രഭുഃ .

യേന വാമനരൂപേണ വഞ്ചിതോഽസൗ ബലിർനൃപഃ .. 17 ..

വിഹർതാ ശതയജ്ഞസ്യ വേദാജ്ഞാപരിപാലകഃ .

ധർമിഷ്ഠോ ദാനശീലശ്ച സത്യവാദീ ജിതേന്ദ്രിയഃ .. 18 ..

സ്ഥാനാത്പ്രഭ്രംശിതോഽകസ്മാദ്വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ .

ജിതം കേന തയോഃ കൃഷ്ണ ബലിനാ വാമനേന വാ .. 19 ..

ഛലകർമവിദാ ചായം സന്ദേഹോഽത്ര മഹാന്മമ .

വഞ്ചയിത്വാ വഞ്ചിതേന സത്യം വദ ദ്വിജോത്തമ .. 20 ..

പുരാണകർതാ ത്വമസി ധർമജ്ഞശ്ച മഹാമതിഃ .

വ്യാസ ഉവാച

ജിതം വൈ ബലിനാ രാജൻ ദത്താ യേന ച മേദിനീ .. 21 ..

ത്രിവിക്രമോഽപി നാമ്നാ യഃ പ്രഥിതോ വാമനോഽഭവത് .

ഛലനാർഥമിദം രാജന്വാമനത്വം നരാധിപ .. 22 ..

സമ്പ്രാപ്തം ഹരിണാ ഭൂയോ ദ്വാരപാലത്വമേവ ച .

സത്യാദന്യതരന്നാസ്തി മൂലം ധർമസ്യ പാർഥിവ .. 23 ..

ദുഃസാധ്യം ദേഹിനാം രാജൻസത്യം സർവാത്മനാ കില .

മായാ ബലവതീ ഭൂപ ത്രിഗുണാ ബഹുരൂപിണീ .. 24 ..

യയേദം നിർമിതം വിശ്വം ഗുണൈഃ ശബലിതം ത്രിഭിഃ .

തസ്മാച്ഛലവതാ സത്യം കുതോഽവിദ്ധം ഭവേന്നൃപ .. 25 ..

മിശ്രേണ ജനിതാ ചൈവ സ്ഥിതിരേഷാ സനാതനീ .

വൈഖാനസാശ്ച മുനയോ നിഃസങ്ഗാ നിഷ്പ്രതിഗ്രഹാഃ .. 26 ..

സത്യയുക്താ ഭവന്ത്യത്ര വീതരാഗാ ഗതസ്പൃഹാഃ .

ദൃഷ്ടാന്തദർശനാർഥായ നിർമിതാസ്തേ ച താദൃശാഃ .. 27 ..

അന്യത്സർവം ശബലിതം ഗുണൈരേഭിസ്ത്രിഭിർനൃപ .

നൈകം വാക്യം പുരാണേഷു വേദേഷു നൃപസത്തമ .. 28 ..

ധർമശാസ്ത്രേഷു ചാങ്ഗേഷു സഗുണൈ രചിതേഷ്വിഹ .

സഗുണഃ സഗുണം കുര്യാന്നിർഗുണോ ന കരോതി വൈ .. 29 ..

ഗുണാസ്തേ മിശ്രിതാഃ സർവേ ന പൃഥഗ്ഭാവസങ്ഗതാഃ .

നിർവ്യലീകേ സ്ഥിരേ ധർമേ മതിഃ കസ്യാപി ന സ്ഥിരാ .. 30 ..

ഭവോദ്ഭവേ മഹാരാജ മായയാ മോഹിതസ്യ വൈ .

ഇന്ദ്രിയാണി പ്രമാഥീനി തദാസക്തം മനസ്തഥാ .. 31 ..

കരോതി വിവിധാൻഭാവാൻഗുണൈസ്തൈഃ പ്രേരിതോ ഭൃശമ് .

ബ്രഹ്മാദിസ്തമ്ബപര്യന്താഃ പ്രാണിനഃ സ്ഥിരജങ്ഗമാഃ .. 32 ..

സർവേ മായാവശാ രാജൻ സാനുക്രീഡതി തൈരിഹ .

സർവാന്വൈ മോഹയത്യേഷാ വികുർവത്യനിശം ജഗത് .. 33 ..

അസത്യോ ജായതേ രാജൻകാര്യവാൻപ്രഥമം നരഃ .

ഇന്ദ്രിയാർഥാംശ്ചിന്തയാനോ ന പ്രാപ്നോതി യദാ നരഃ .. 34 ..

തദർഥം ഛലമാദത്തേ ഛലാത്പാപേ പ്രവർതതേ .
കാമഃ ക്രോധശ്ച ലോഭശ്ച വൈരിണോ ബലവത്തരാഃ .. 35 ..
കൃതാകൃതം ന ജാനന്തി പ്രാണിനസ്തദ്വശം ഗതാഃ .
വിഭവേ സത്യഹങ്കാരഃ പ്രബലഃ പ്രഭവത്യപി .. 36 ..
അഹങ്കാരാദ്ഭവേന്മോഹോ മോഹാന്മരണമേവ ച .
സങ്കല്പാ ബഹവസ്തത്ര വികല്പാഃ പ്രഭവന്തി ച .. 37 ..
ഈർഷ്യാസൂയാ തഥാ ദ്വേഷഃ പ്രാദുർഭവതി ചേതസി .
ആശാ തൃഷ്ണാ തഥാ ദൈന്യം ദമ്ഭോഽധർമമതിസ്തഥാ .. 38 ..
പ്രാണിനാം പ്രഭവന്ത്യേതേ ഭാവാ മോഹസമുദ്ഭവാഃ .
യജ്ഞദാനാനി തീർഥാനി വ്രതാനി നിയമാസ്തഥാ .. 39 ..
അഹങ്കാരാഭിഭൂതസ്തു കരോതി പുരുഷോഽന്വഹമ് .
അഹംഭാവകൃതം സർവം പ്രഭവേദ്വൈ ന ശൗചവത് .. 40 ..
രാഗലോഭാത്കൃതം കർമ സർവാങ്ഗം ശുദ്ധിവർജിതമ് .
പ്രഥമം ദ്രവ്യശുദ്ധിശ്ച ദ്രഷ്ടവ്യാ വിബുധൈഃ കില .. 41 ..
അദ്രോഹേണാർജിതം ദ്രവ്യം പ്രശസ്തം ധർമകർമണി .
ദ്രോഹാർജിതേന ദ്രവ്യേണ യത്കരോതി ശുഭം നരഃ .. 42 ..
വിപരീതം ഭവേത്തത്തു ഫലകാലേ നൃപോത്തമ .
മനോഽതിനിർമലം യസ്യ സ സമ്യക്ഫലഭാഗ്ഭവേത് .. 43 ..
തസ്മിന്വികാരയുക്തേ തു ന യഥാർഥഫലം ലഭേത് .
കർതാരഃ കർമണാം സർവേ ആചാര്യർത്വിജാദയഃ .. 44 ..
സ്യുസ്തേ വിശുദ്ധമനസസ്തദാ പൂർണം ഭവേത്ഫലമ് .
ദേശകാലക്രിയാദ്രവ്യകർതൄണാം ശുദ്ധതാ യദി .. 45 ..
മന്ത്രാണാം ച തദാ പൂർണം കർമണാം ഫലമശ്നുതേ .
ശത്രൂണാം നാശമുദ്ദിശ്യ സ്വവൃദ്ധിം പരമാം തഥാ .. 46 ..
കരോതി സുകൃതം തദ്വദ്വിപരീതം ഭവേത്കില .
സ്വാർഥാസക്തഃ പുമാന്നിത്യം ന ജാനാതി ശുഭാശുഭമ് .. 47 ..

ദൈവാധീനഃ സദാ കുര്യാത്പാപമേവ ന സത്കൃതമ് .

പ്രാജാപത്യാഃ സുരാഃ സർവേ ഹ്യസുരാശ്ച തദുദ്ഭവാഃ .. 48 ..

സർവേ തേ സ്വാർഥനിരതാഃ പരസ്പരവിരോധിനഃ .

സത്ത്വോദ്ഭവാഃ സുരാഃ സർവേഽപ്യുക്താ വേദേഷു മാനുഷാഃ .. 49 ..

രജോദ്ഭവാസ്താമസാസ്തു തിര്യഞ്ചഃ പരികീർതിതാഃ .

സത്ത്വോദ്ഭവാനാം തൈർവൈരം പരസ്പരമനാരതമ് .. 50 ..

തിരശ്ചാമത്ര കിം ചിത്രം ജാതിവൈരസമുദ്ഭവേ .

സദാ ദ്രോഹപരാ ദേവാസ്തപോവിഘ്നകരാസ്തഥാ .. 51 ..

അസന്തുഷ്ടാ ദ്വേഷപരാഃ പരസ്പരവിരോധിനഃ .

അഹങ്കാരസമുദ്ഭൂതഃ സംസാരോഽയം യതോ നൃപ .. 52 ..

രാഗദ്വേഷവിഹീനസ്തു സ കഥം ജായതേ നൃപ .. 53 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം .. ചതുർഥസ്കന്ധേ അധമജഗതഃ സ്ഥിതിവർണനം നാമ ചതുർഥോഽധ്യായഃ .. 4 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_04&oldid=75625"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-